

ประกาศคณะกรรมการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง เรื่อง มาตรฐานการปฏิบัติงานของสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๙ (๕) ประกอบกับมาตรา ๑๔ วรรคสองแห่งพระราชบัญญัติ
การคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง พ.ศ. ๒๕๕๗ คณะกรรมการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง จึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศคณะกรรมการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง เรื่อง “มาตรฐาน
การปฏิบัติงานของสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง”

ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในประกาศนี้

“มาตรฐาน” หมายความว่า ลักษณะคุณภาพที่พึงประสงค์ และจัดบริการที่เหมาะสม
เพื่อให้การคุ้มครอง ช่วยเหลือ ส่งเสริม และสนับสนุนคนไร้ที่พึ่งให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี และพึ่งพาตนเอง
ได้ของสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง

ข้อ ๔ ให้อธิบดีกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการรักษาการตามประกาศนี้

หมวด ๑

บททั่วไป

ข้อ ๕ การคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งต้องคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของคนไร้ที่พึ่ง การให้คนไร้ที่พึ่ง
มีคุณภาพชีวิตที่ดี สามารถพัฒนาศักยภาพตนเอง และพึ่งตนเองได้ โดยคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์
การรักษาความลับของคนไร้ที่พึ่ง สิทธิที่คนไร้ที่พึ่งมีสิทธิได้รับ และการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ
เพื่อการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง

ข้อ ๖ การจัดบริการแก่คนไร้ที่พึ่งต้องคำนึงถึงลักษณะหรือรูปแบบ และวิธีการในการดำเนินการ
ที่เหมาะสม ตามสภาพปัญหาความต้องการ รวมทั้งการส่งเสริม การพัฒนา การคุ้มครอง การสงเคราะห์
และการบำบัดฟื้นฟู

หมวด ๒

มาตรฐานด้านการให้บริการ

ข้อ ๗ จัดให้มีกระบวนการให้บริการที่ชัดเจนเป็นขั้นตอน ตามหลักการและวิธีการ
ทางสังคมสงเคราะห์

ข้อ ๘ มีการพิจารณาเพื่อจัดคนไร้ที่พึ่งเข้าที่พักตามเกณฑ์การพิจารณา คัดกรอง จัดทำแฟ้ม
รายบุคคล โปรแกรมฟื้นฟูรายบุคคล

ข้อ ๙ จัดให้มีระบบผู้ดูแลประจำวันที่เหมาะสมสำหรับคนไร้ที่พึ่งที่ไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้อันเนื่องจากความบกพร่องทางกายหรือจิต และเพื่อให้สามารถปรับตัวอยู่ในสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่งได้

ข้อ ๑๐ จัดให้มีอาหารเพียงพอตามหลักโภชนาการและมีอาหารเฉพาะสำหรับผู้ป่วยหรือผู้ที่มีโรคประจำตัว

ข้อ ๑๑ จัดให้มีการดูแลสุขภาพอนามัยของคนไร้ที่พึ่ง การตรวจสุขภาพ การดูแลรักษาพยาบาล เมื่อเจ็บป่วยหรือเกิดอุบัติเหตุ ต้องได้รับการดูแลอย่างทันที่วงที่ โดยการปฐมพยาบาลเบื้องต้น พบแพทย์ หรือพาไปสถานพยาบาลเมื่อจำเป็น

ข้อ ๑๒ จัดให้มีกระบวนการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์ โดยกระบวนการจิตบำบัด กิจกรรมบำบัด อาชีวบำบัด หรือกายภาพบำบัด แล้วแต่กรณีตามสภาพปัญหาอย่างเหมาะสม รวมทั้งประสานหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการข้างต้น

หมวด ๓

มาตรฐานด้านการเสริมสร้างความรู้ การฝึกอาชีพ และการจัดหาอาชีพ

ข้อ ๑๓ จัดให้มีกระบวนการเสริมสร้างความรู้ ทักษะชีวิตประจำวัน การบริการข้อมูลข่าวสาร ให้ครอบคลุมการศึกษาในระบบ นอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย รวมทั้งส่งเสริม สนับสนุน หน่วยงานสถานศึกษาให้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมเพื่อคนไร้ที่พึ่ง

ข้อ ๑๔ จัดให้มีการพัฒนาทักษะการอาชีพ การจัดหางานอาชีพที่ก่อให้เกิดรายได้ที่สามารถพึ่งพาเลี้ยงตนเองได้ต่อไป

หมวด ๔

มาตรฐานด้านการประสานเครือข่ายและการดำเนินงานกับหน่วยงานภายนอก

ข้อ ๑๕ เปิดโอกาสให้ชุมชน สังคม เข้าถึงข้อมูลการดำเนินการของสถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง ที่เป็นประโยชน์ต่อการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง และเกิดการบูรณาการการทำงานร่วมกัน

ข้อ ๑๖ มีการประสานทีมสหวิชาชีพ ในการให้ความช่วยเหลือคนไร้ที่พึ่ง หรือการออกหน่วยเคลื่อนที่ เพื่อดำเนินการให้การคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง

ข้อ ๑๗ มีการส่งเสริม สนับสนุนให้มีอาสาสมัคร จิตอาสาที่จะเข้ามาดูแลช่วยเหลือคนไร้ที่พึ่ง

หมวด ๕

มาตรฐานด้านอาคารสถานที่และความปลอดภัย

ข้อ ๑๘ จัดพื้นที่สำหรับผู้ใช้บริการคนไร้ที่พึ่งในสัดส่วนที่เหมาะสม และปรับปรุงรักษาพื้นที่ สำหรับให้บริการอยู่ในสภาพที่ใช้ได้ และเพียงพอต่อการจัดบริการต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

- (๑) จัดให้มีที่พักอาศัยสำหรับคนไร้ที่พึ่งที่จัดไว้เหมาะสม
- (๒) จัดให้มีพื้นที่ส่วนพยาบาล โดยจัดให้มีพื้นที่และสัดส่วนในการให้บริการ
- (๓) จัดให้มีพื้นที่สำหรับการจัดกายภาพบำบัด กิจกรรมบำบัด และกิจกรรมนันทนาการ
- (๔) จัดให้มีพื้นที่สำหรับการฝึกอาชีพ
- (๕) จัดให้มีโรงอาหารหรือโรงครัว โดยจัดพื้นที่และสัดส่วนการให้บริการ
- (๖) จัดให้มีห้องน้ำ ห้องส้วมที่ถูกต้องลักษณะ และเพียงพอต่อการให้บริการ
- (๗) จัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับให้คนไร้ที่พึ่งที่มีความบกพร่องทางการเคลื่อนไหว

ขึ้น - ลงอาคาร

(๘) จัดให้มีอุปกรณ์การเคลื่อนย้ายคนไร้ที่พึ่งที่ช่วยเหลือตนเองไม่ได้ หรืออุปกรณ์ที่เป็นเครื่องทุ่นแรงสำหรับผู้ดูแลในชีวิตประจำวัน และยานพาหนะสำหรับนำส่งผู้ป่วย

ข้อ ๑๙ จัดให้มีสภาพแวดล้อมที่สะอาด เป็นระเบียบเรียบร้อยและการจัดการที่ถูกต้องลักษณะ มีสาธารณูปโภคที่เหมาะสม และบำรุงรักษาให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ มีป้ายชื่อ ป้ายเตือนและสัญลักษณ์ที่จำเป็น รวมทั้งการจัดให้มีพื้นที่สีเขียว สร้างภูมิทัศน์ให้สวยงามน่าอยู่และปลอดภัย

ข้อ ๒๐ จัดให้มีระบบการรักษาความปลอดภัย มีระบบการตรวจค้นสิ่งที่จะเป็นอันตรายหรือสิ่งที่สามารถใช้เป็นอาวุธได้ ระบบเตือนภัยในอาคารและอุปกรณ์ดับเพลิง การตรวจสอบระบบไฟฟ้าเป็นประจำ ตลอดจนการจัดให้มีเวรรักษาการณ์ตลอด ๒๔ ชั่วโมง และการอบรมหรือซักซ้อมเพื่อช่วยเหลือคนไร้ที่พึ่งเป็นประจำ

ประกาศ ณ วันที่ ๑๓ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๙

พลตำรวจเอก อดุลย์ แสงสิงแก้ว

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

ประธานกรรมการคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง